

20. Odpoveď ministra dopravy Slovenskej republiky Jozefa Ráža na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Veroniky Veslárovej podanú 5. marca 2024 vo veci železničnej dopravy imobilných cestujúcich

JOZEF RÁŽ
minister dopravy
Slovenskej republiky

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SR		
Došlo:	12-04-2024	
Číslo záznamu:	PREDS-97-1/2024	Číslo spisu:
Listy:	Prílohy:	Vybavuje:

Bratislava marca 2024
Číslo: 10472/2024/SŽDD/25247-M

Vážená pani poslankyňa,

na požiadanie predsedu Národnej rady SR (list č. PREDS-97/2024 z 8. 3. 2024) zasielam odpoveď na Vašu písomnú interpeláciu vo veci železničnej dopravy pre cestujúcich so zdravotným postihnutím.

Železničné spoločnosti v našej gešnej pôsobnosti trvalo vytvárajú priestor pre integráciu občanov so zdravotným postihnutím do života spoločnosti, tak ako im to ukladá aj Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/782 z 29. apríla 2021 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave (prepracované znenie).

V snahe zjednodušiť cestujúcim cestovanie vlakom realizujú Železnice Slovenskej republiky (ŽSR) ako manažér infraštruktúry v rámci modernizácie železničných tratí a stavieb úpravy, ktoré majú zabezpečiť jednoduchší pohyb v rámci staníc, ako aj prístup na nástupištia.

V podmienkach ŽSR sa nerozlišuje debarierizovanie iba v zmysle nástupíšť. Pojem debarierizovanie je odstránenie všetkých bariér pre osoby so zdravotným postihnutím a osoby so zníženou pohyblivosťou (PRM), t. j. prístup pre osoby s použitím invalidného vozíka, osoby sluchovo alebo zrakovo postihnuté či cestujúcich inak hendikepovaných na trase od referenčného bodu (napr. parkoviska) až po nastúpenie do vlaku. Bezbariérová trasa sa skladá zo stavebných úprav viacerých stavebných objektov. V rámci stavieb ŽSR aj vzhľadom na zdroje financovania nie je zabezpečené kompletne debarierizovanie od referenčného bodu až po nástupištnú hranu. Takýto postup je zabezpečený viacerými stavbami. Napríklad modernizáciou železničnej trate sa zabezpečí bezbariérová trasa len z vestibulu po nástupištnú hranu, zvyšná časť trasy (od referenčného bodu po vestibul) musí byť doriešená inou stavbou.

Manažér infraštruktúry taktiež pri rekonštrukciách nástupíšť osádza vodiace línie a vo vybraných staniach aj hlasový a vizuálny systém, to však nie je možné považovať za úplnú prístupnosť nástupíšť pre osoby so zrakovým a sluchovým postihnutím. Dávam však do pozornosti webovú stránku ŽSR, v rámci ktorej je v časti „Pre cestujúcich“ uvedený prehľad staníc a zastávok, z ktorého je možné zistiť existujúcu prístupnosť staníc a zastávok pre imobilných cestujúcich: <http://www.zsr.sk/pre-cestujucich/pre-cestujucich-so-znizenou-mobilitou>.

ZSSK v zmysle predmetného nariadenia poskytuje možnosť objednania pomoci pri preprave, pričom ak je jej poskytnutie potrebné, vykonávajú zamestnanci počas tohto času (24 h) potrebné úkony na zabezpečenie prepravy. Dopravca však vynaloží všetko úsilie na zabezpečenie takejto prepravy aj v prípade nedodržania stanovenej lehoty. Objednanie pomoci pre osoby so zníženou pohyblivosťou nie je povinné, pre svoju prepravu môžu použiť vlaky so špeciálnymi vozňami s dvíhajúcou plošinou alebo bez nej vo vlakoch takto označených v cestovnom poriadku.

ZSSK vypraví v priemere 1730 vlakov denne, pričom viac ako polovica týchto denne prevádzkovaných vlakov umožňuje prepravu osôb so zníženou pohyblivosťou. Preto v snahe o zabezpečenie bezproblémovej prepravy cestujúceho na nediskriminačnom základe je dobré, ak je dopravca o ceste informovaný.

Taktiež neustále prebieha projekt obnovy vozového parku národného dopravcu, v rámci ktorého dochádza k obnove regionálnych a prímestských vlakov na slovenských železničiach. Tieto vlaky sú nízkopodlažné a sú vybavené akustickým a vizuálnym informačným systémom.

Je však potrebné si uvedomiť, že na Slovensku máme stovky staníc a zastávok, národný dopravca disponuje stovkami vozňov, a preto je dobré objednať si pomoc v prípade potrebnej asistencie pri naložení a vyložení z vlaku vzhľadom na stav infraštruktúry, možnú poruchu plošiny... Napriek tomu garantujem, že zamestnanci dopravcu, ako aj manažéra infraštruktúry robia všetko pre to, aby vedeli svoje služby poskytnúť aj cestujúcim so zdravotným postihnutím a osobám so zníženou pohyblivosťou porovnateľne s možnosťami ostatných občanov.

V oboch prípadoch (u dopravcu aj manažéra infraštruktúry) ide o kontinuálny proces, ktorý je však závislý od dostupných finančných prostriedkov.

S pozdravom

Vážená pani
Veronika Veslárová
poslankyňa Národnej rady SR
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

Na vedomie:

Vážený pán
Peter Pellegrini
predseda Národnej rady SR
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava